

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1185)

62. posiedzenie
Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych
w dniu 3 listopada 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (druk senacki nr 684; druki sejmowe nr 2254 i 2380).

(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 31)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Kazimierz Kleina)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Otwieram posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Witam na naszym posiedzeniu pana ministra, witam panią dyrektor.

Przedmiotem naszego posiedzenia jest rozpatrzenie ustawy z dnia 23 października 2009 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne; druk senacki nr 684.

Rozpoczynamy od pytania: czy w posiedzeniu uczestniczą przedstawiciele podmiotów prowadzących działalność lobbingową w rozumieniu ustawy o działalności lobbingowej w stanowieniu prawa? Nie ma osób reprezentujących takie podmioty.

W związku z tym proszę bardzo pana ministra o przedstawienie omawianej ustawy.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ustawa, która była zainicjowana przez grupę posłów, jest, powiedziałbym, stosunkowo prosta. Sprowadza się ona do tego, żeby podatnicy, którzy są osobami fizycznymi, mogli być opodatkowani... Chodzi o to, żeby ci, którzy zbywają świadectwa pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii, przychód z tego zbycia mogli zaliczyć do pozarolniczej działalności gospodarczej i żeby w przypadku opodatkowania w formie ryczałtu, stawka, która dotyczy opodatkowania zbycia tych świadectw, wynosiła 5,5%. Dotychczas tym przepisem były objęte osoby prawne. Osoby fizyczne nie korzystały z takiej możliwości, żeby ten przychód był zaliczony do działalności gospodarczej. Tak więc ta ustawa zrównuje osoby prawne z osobami fizycznymi, jeśli chodzi o opodatkowanie zbywania świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czyli można powiedzieć, że tak na dobrą sprawę ta ustawa rozwiewa wątpliwości interpretacyjne i daje możliwość właśnie takiego rozliczania, o którym pan minister mówił.

Bardzo proszę Biuro Legislacyjne o ewentualne uwagi do tej ustawy.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Szymon Giderewicz:**

Szymon Giderewicz, legislator.
Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Otwieram dyskusję.
Bardzo proszę, czy są pytania?
Senator Woźniak.

Senator Henryk Woźniak:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.
Ja chciałbym zapytać pana ministra, czy szacowano wielkość obrotów z tytułu przedmiotu określonego w ustawie. Jakich wpływów spodziewa się minister finansów w przyszłym roku z tego tytułu? Ewentualnie w rozbiciu na dwa źródła opodatkowania... Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Nie znamy tych szacunków. Również projektodawca nie załączył do projektu szacunku wpływów. Wydaje się, że głównie osoby prawne zajmują się handlem tymi świadectwami. Nie mam jednak takich szacunków.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Pan senator Banaś.

Senator Grzegorz Banaś:

Dziękuję uprzejmie.
Panie Ministrze, mam pytanie. Czy zatem tutaj chodzi o osoby fizyczne, które prowadzą działalność gospodarczą, czy osoby fizyczne, które są płatnikami podatku dochodowego, powiedzmy, na zasadach ogólnych, czyli te, które mają stosunek pracy najemnej? Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski: Może pani dyrektor odpowie.*)

Proszę bardzo, Pani Dyrektor.

**Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów
Ewa Adamiak:**

W przypadku tej zmiany, którą zaproponowali projektodawcy, chodzi wyłącznie o taką sytuację, że jeżeli prowadzę działalność gospodarczą... Bo na czym polegał ten cały problem? Podatnik prowadził działalność gospodarczą, osiągał z tego tytułu przychody, a nierozzerwalnie z tym przedmiotem działalności – mam na myśli energię odnawialną – było związane właśnie zbywanie tych świadectw. Traktowano to jednak jako prawa majątkowe, które podlegały opodatkowaniu według skali. I do czego dochodziło? Otóż bardzo często te małe elektrownie były na ryczałcie i przychody z ich działalności były opodatkowane stawką 5,5%, a w przypadku zbycia tego świadectwa ten podatnik musiał składać oddzielny PIT i podlegać skali.

Tak jak pan minister powiedział, w przypadku osób prawnych tego nie ma. A dlaczego? Dlatego, że tam, proszę zauważyć, nie ma źródeł. My nie dzielimy CIT na źródła. Bez względu na to, czy firma prowadząca działalność osiąga dochody kapitałowe czy jakiegokolwiek inne, one wchodzi w tę podstawę opodatkowania i podlega ona jednej stawce 19%, nie ma czegoś takiego, jak źródła. Ponieważ PIT jest skonstruowany tak, że jest podzielony na źródła – czy to stosunek pracy, czy prawa majątkowe, czy inne – dochodziło do takiego dziwnego rozdzielenia tych przychodów i sposobu ich opodatkowania.

Tak więc poprzez ten zapis, że zbycie świadectw uznaje się w przypadku prowadzącego działalność gospodarczą za przychody z tej działalności, to jakby się odnosi do tej skali. Bo przepis mówi, że przychody z odpłatnego zbycia świadectwa będą podlegały pod art. 14. Tego typu sytuacje, o których pan mówił, zdarzają się chyba raczej rzadko. Oczywiście o ile dobrze pamiętam, te świadectwa mogą być zbywane na rynku wtórnym – na przykład prowadzący działalność pozbędzie się tego prawa – ale wtedy ten przychód z pierwszej sprzedaży zalicza się do działalności gospodarczej. Tu chodziło o to, żeby po prostu podatnicy prowadzący działalność, czyli ci drobni przedsiębiorcy, nie ponosili tych negatywnych konsekwencji.

A jeśli chodzi o to, jaka liczba tych świadectw jest zbywana na rynku, to muszę przyznać, że nie mamy takich szacunków i myślę, że projektodawcy również ich nie mają. Ostatecznie elektrowni wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych aż tak dużo u nas nie ma, zatem te wielkości również nie powinny być bardzo duże.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Senator Banaś.

Senator Grzegorz Banaś:

Dziękuję uprzejmie.

Pani Dyrektor, w takiej sytuacji rodzi się pytanie: co mieli na myśli pomysłodawcy tej regulacji, skoro nie interesowało ich oszacowanie kosztów z tym związanym? To jest uwaga natury ogólnej.

Chciałbym jeszcze, żeby pan minister czy pani dyrektor mnie uspokoili w takiej oto materii. Jak rozumiem, to będzie dotyczyło na przykład drobnych przedsiębiorców, którzy prowadzą swoją działalność na podstawie rozliczenia typu ryczałt, książka przychodów, rozchodów, ewentualnie karta podatkowa... Karta chyba nie, bo tam jest enumeratywnie wymienione, kto może prowadzić działalność na podstawie karty podatkowej. Ale, prowadząc działalność opartą na tego typu rozliczaniu się, jest się w swego rodzaju sytuacji uprzywilejowanej, w której nie są na przykład osoby prawne, bo one muszą się rozliczać z całości swoich przychodów. Czy w związku z tym nie ma tutaj z kolei nadmiernego uprzywilejowania tych małych podmiotów, które i tak mają ułatwione rozliczanie się, między innymi z fiskusem, poprzez uproszczenie sprawozdawczości ze swoich dochodów i rozchodów? Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo panu senatorowi.

Chcę też poinformować, że jest na sali pan poseł sprawozdawca, reprezentujący pewnie także wnioskodawców tej ustawy. Gdyby były jakieś pytania do pana posła, to można je zadać.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Panie Senatorze, oczywiście nie w każdym rodzaju działalności można korzystać z tego opodatkowania ryczałtowego. Chodzi o kwotę 150 tysięcy euro obrotu rocznie. Tak więc, jak rozumiem, zamysł ustawodawcy był taki, żeby do pewnej wysokości obrotu można było korzystać z tych uproszczeń w rozliczeniach podatkowych. Oczywiście sprzedaż tych świadectw kumuluje się wtedy z tą podstawową działalnością, więc zarówno kwota z jednego obrotu, jak i drugiego musi być poniżej tego limitu. Sądzę, że ten limit jest dość wyważony – ani za niski, ani za wysoki. Rozumiem, że głównym motywem przyjęcia takiego rozwiązania było to, aby te rozliczenia były stosunkowo proste i mało uciążliwe dla podatnika pod względem biurokratycznym.

Może jeszcze pani dyrektor by uzupełniła...

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę, Pani Dyrektor.

**Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów
Ewa Adamiak:**

Zgodnie z tym, co powiedział pan senator, moglibyśmy w sumie powiedzieć, że osoby prawne są w ogóle pokrzywdzone, bo nie mają ryczałtowych form rozliczenia.

A tak jak powiedział pan minister, te ryczałtowe formy są... Bo jeżeli byśmy na przykład przyjęli definicję z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, gdzie jest mowa o małym i średnim przedsiębiorstwie, to tam chodzi o milionowe przychody. Tu mówimy o poziomie 150 tysięcy euro, czyli ten pułap w przypadku ryczałtu jest niski. I nigdy ustawa o podatku od osób prawnych nie zawierała form ryczałtowych, jakichś uproszczonych dla tych podmiotów. Czyli w przypadku każdej działalności, czy to byłby handel czy inna forma, nie można mówić o jakimś tam zróżnicowaniu, bo takie są zasady. Osoby prawne prowadzą swoją działalność z pełną rachunkowością i nie ma innej możliwości. Osoba fizyczna natomiast może mieć tę działalność tak małą, że dano jej prawo korzystania z tych form ryczałtowych.

Spójrzmy z kolei na przedsiębiorcę osobę fizyczną, który prowadzi takie przedsiębiorstwo energii odnawialnej. Jeżeli w sumie jego przychody nie są duże, a z powodu zbycia świadectwa – z czego też nie osiągnął olbrzymich środków finansowych – miałby wejść w to dodatkowe rozliczenie, jakim jest PIT, tylko dlatego, że te przychody byłyby traktowane zgodnie z ustawą jako inne źródła, to wydaje się to, gdy się weźmie pod uwagę prawo i system, mało logiczne. Bo to jest jednak nierozzerwalnie związane z prowadzeniem jego działalności.

Ja przepraszam, bo może nie odpowiedziałam jeszcze na pierwsze pytanie pana senatora. Pan senator zadał mi pytanie: czy jeżeli ktoś będzie w stosunku pracy, a zbędzie takie świadectwa... Proszę zauważyć, że to odnosi się tylko do przedsiębiorców, którzy zajmują się wytwarzaniem, czyli to jest ten pierwszy etap. Jeżeli ja odkupię od takiego przedsiębiorcy świadectwa i będę dalej je zbywać, to wchodzę w system ogólny, czyli rozliczenie według zasad ogólnych. Nie mam już prawa wejść w żadne rozliczenie ryczałtowe. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

(*Senator Grzegorz Banaś: Przepraszam, jeszcze tylko słowo.*)

Proszę, proszę.

Senator Grzegorz Banaś:

Rozumiem, że bariera przychodów w wysokości 150 tysięcy euro dotyczy nie tylko przychodów z prowadzenia działalności, ale również przychodów, które ewentualnie będą osiągnięte ze sprzedaży tychże certyfikatów. I to jest, że tak powiem, święte. Jeżeli nastąpi przekroczenie, to wtedy wchodzi się w rozliczenie ogólne, czyli poprzez PIT. Tak?

**Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów**

Ewa Adamiak:

Może trzeba dodać jeszcze jedno. Te świadectwa nie będą opodatkowane tylko ryczałtem, bo osoba fizyczna ma prawo wyboru. Przedsiębiorca osoba fizyczna może być opodatkowany zgodnie ze skalą, bo tak zdecyduje...

(*Senator Grzegorz Banaś: No tak, jasne.*)

...bo jest to dla niego korzystne, może być opodatkowany według stawki dziewiętnastoprocentowej, bo jest to dla niego korzystne, bądź też będzie opodatkowany ryczałtem. I oczywiście te przychody się kumulują. Nie są traktowane jako dwa oddzielne limity...

(*Senator Grzegorz Banaś: Jasne, rozumiem.*)

...to jest jeden limit. Dziękuję.

Senator Grzegorz Banaś:

Panie Przewodniczący, przepraszam, że dzisiaj jestem tak bardzo aktywny...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę bardzo, oczywiście.*)

Pewnie wielu z państwa może pomyśleć, że jestem namolny, ale zostaliśmy przy tym, że aktywny.

Skoro jest pan poseł wnioskodawca, a były pytania...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Głównie sprawozdawca, bo występuje u nas jako sprawozdawca.*)

Przepraszam, sprawozdawcę, tak.

Szanowny Panie Pośle, padły pytania, co przyświecało wnioskodawcom. Pytaliśmy pana ministra, czy jest oszacowana kwota, która może być brana pod uwagę. Ile tych ewentualnych świadectw, ilu tych przedsiębiorców itd... Chodzi nam o to, żeby mieć pojęcie, skąd ta regulacja się wzięła.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę bardzo.

Poseł Marek Zieliński:

Dziękuję.

Rzeczywiście to jest kluczowa sprawa, dlaczego ta regulacja się pojawiła. Głównie dlatego, że tak jak tu zresztą chyba pan minister wspomniał, istnieje pewna rozbieżność w opodatkowaniu przychodów właścicieli elektrowni wodnych, producentów energii ze źródeł odnawialnych: za sprzedawany sieciom prąd są opodatkowani stawką 5,5%, za sprzedaż świadectw pochodzenia, wystawionych przez prezesa URE na ich wniosek, są opodatkowani stawką 19%. Było kilkanaście spraw w sądach administracyjnych i wyroki tych sądów były bardzo różne, to znaczy w jednych wyrokach było utrzymane pierwotne stanowisko Ministerstwa Finansów, czyli mówiące o opodatkowaniu stawką 19%, ale były też wyroki sądów administracyjnych – i ja dysponuję tymi wyrokami – że jednak powinna być to stawka 5,5%. I stąd inicjatywa zrównania tego, zastosowania podatku w formie ryczałtu w wysokości 5,5%. Jeśli chodzi o szczegóły, to dysponujemy wyrokami tych sądów, bo ta sprawa była podnoszona także na posiedzeniu Sejmu.

Szczegółowych wyliczeń nie mamy. Chcę jednak podkreślić jedno – to może się dosyć mocno przyczynić do rozwoju wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Już dobrze nie pamiętam, ale chyba właśnie taka była idea wprowadzenia tego ryczałtu w wysokości 5,5% na sprzedawanie tej energii elektrycznej.

(*Senator Grzegorz Banaś: A ilu tych przedsiębiorców...*)

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę włączyć mikrofon.)
Myślę, że to jest kilkaset osób w skali kraju, nie jest to jakaś duża liczba.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, w związku z tym, że nie pojawiły się wnioski o charakterze legislacyjnym ani merytorycznym, stawiam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Czy są inne wnioski? Nie ma.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek?

(Głos z sali: 5.)

(Głos z sali: Chyba nie.)

Jeszcze raz, bo są wątpliwości. Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Jednomyślnie poparliśmy przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto z panów senatorów chciałby być sprawozdawcą tej ustawy? Nie ma chętnych?

Senator Woźniak się zgłasza. Bardzo proszę, w takim razie senator Woźniak będzie sprawozdawcą ustawy.

Dziękuję bardzo panu posłowi, panu ministrowi, wszystkim senatorom oraz gościom.

Zamykam posiedzenie.

Przypominam o tym, że w tej samej sali o godzinie 18.00 mamy posiedzenie poświęcone budżetowi zadaniowemu.

Tak więc dziękuję bardzo i do zobaczenia o 18.00.

(Koniec posiedzenia o godzinie 17 minut 49)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851